

”Det lilla vi äger har folk skänkt till oss

Shah Mansor har de senaste åren levt på många olika platser. För tillfället bor han på ett skrotupplag i Kabuls utkanter. Här lever han under existensminimum med sin sjuka fru och sina tre barn.

På ett skrotupplag i Kabuls utkanter.

En skomakare bland ruiner

Området är fullt av ruiner. Det är industribyggnader som sköts sönder under striderna mellan olika mujahedinfraktioner under inbördeskriget i Kabul på 1990-talet. Området är Jangalaks järnindustrier i södra Kabul. Där producerades det en gång i tiden bland annat möbler och reservdelar till importerade sovjetiska fordon. Idag är

Text & bild: Börje Almqvist

området ett nästan öde ruinlandskap, som kantas av en mur av sönderskjutna fordon travade på varandra. I ett av de få oskadda husen bor det några. Det är Shah Mansor och hans astmasjuka fru, två små döttrar och en son. De har två små rum med kala cementväggar och cementgolv. Framför huset har Shah Mansor byggt en halvmeter hög stenmur och spänt för ett tygstycke så att det blir som en liten gård.

I det ena rummet, stanken är i det nämaste outhärdlig, ligger det en hög av gammalt torrt bröd på ett tygstycke som lagts ut på cementgolvet. Brödet har den 10-årige sonen Abdul Ali tiggat av elever vid en gymnasieskola i närheten.

– Abdul Ali kan inte gå i skolan. Han måste hjälpa till att försörja familjen. Dessutom har vi inte råd att köpa vare sig skoluniform eller skolmaterial som han måste ha för att kunna gå i skolan. Brödet spar vi i tre dagar. Om vi inte har några pengar till mat blandar vi ut brödet med vatten och äter det. Om vi har

pengar till mat så säljer vi brödet, berättar Shah Mansor.

Abdul Ali är svårt brännskadad efter en olyckja med en fotogenlampa som exploderade. Han har stora ärr på armarna och över hela magen. Troligtvis hade familjen, som så många andra, köpt det livsfarliga men billiga bränslet, som den nyligen sparkade handelsministern tillät importeras trots att man visste att det var mycket explosivt.

Shah Mansor är skomakare, men han har inte haft något jobb på flera dagar.

– Jag putsar skor åt eleverna utanför elevhemmet på Khushal Khangymnasiet. Det är det enda gymnasiet i Kabul där man talar pashtu. Eleverna kommer från andra provinser och har lång väg hem så de har fått långledig nu runt Eid* så att de kan hälsa på sina familjer, förklarar Shah Mansor.

DE DAGAR DET FINNS ARBETE tjänar Shah Mansor 9-14 kronor om dagen. Det är långt under existensminimum och räcker inte på långa vägar till för att köpa tillräckligt med mat för att familjen ska få i sig dagsbehovet av kalorier för att inte bli undernärda.

– När vi kom hit från Kunduz för några månader sedan kom folk som bor i husen på berget här bakom och gav oss mat så att vi klarade oss. Vi har ingen eldstad och det lilla vi äger har folk skänkt till oss, berättar Shah Mansor.

Fattigdom och krig har drivit Shah Mansor och hans familj från plats till plats. Ursprungligen kommer han från fattigdistrik- ►

Abdul Ali, 10 år, hjälper till att försörja familjen.

Shah Mansors döttrar vill gå i skolan men familjen har inte råd.

► tet Shar-e Buzurg i Badakshan i nordöstra Afghanistan. Han flyttade därifrån eftersom det inte fanns något arbete och bosatte sig i Kunduz. Därifrån flydde han senare undan kriget till Iran.

– I Iran hade vi ett bra liv. Jag var skomakare i Shiraz och tjänade tre gånger så mycket som här. Vi hyrde ett tvåvåningshus och hade elektricitet och kunde äta bra mat.

Idag räcker pengarna bara till lite bönor, potatis och *chola*, en sorts gröt gjord av billigt ris. Ibland blir det bara bröd och te.

– Vi återvände från Iran för drygt fyra år sedan och flyttade tillbaka till Kunduz. Där tjänade jag bara 40-50 afghani (cirka 6-75 kronor) om dagen och vi gjorde av med alla pengar jag tjänat i Iran.

Något bättre betalt jobb än skomakare kan Shah Mansor troligtvis inte få. Han är handikappad. För 26 år sedan trampade han på en mina och förlorade ena benet.

Shah Mansor har försökt få hjälp från ministeriet för flyktingar och återvändande, men det har inte gått bra.

– När vi kom till den afghanska gränsen från Iran fick jag en rekvisition för att få ett tält av ministeriet. Jag har varit där två gånger och försökt få vad de lovade, men sekreteraren sa åt mig

att ministeriet inte är till för att hjälpa folk. Det är bara till för att anställa folk, berättar han.

Shah Mansor har blivit lovad ett bättre hem av en privatperson, men än så länge har det inte hänt något.

– Vi har inga släktingar här i Kabul som kan hjälpa oss. De bor i Kunduz och Badakshan. Min fru är sjuk nästan hela tiden och jag har inga pengar för att betala läkarkostnader. Hon är nu väldigt dålig och i desperat behov av vård. När vi bodde i Kunduz hade hon bara några få astmaattacker och repade sig alltid efter några dagar. Hon behöver egentligen hjälp hela tiden, men om jag ser efter henne hur kan jag då arbeta så att vi har mat till barnen?

Barnens situation bekymrar honom. Äldsta dottern Zainab, som är åtta år borde egentligen gå i skolan.

– Nu har flickorna inget annat att göra än att springa runt och leka.

Det är inte bara pappan som tycker det är fel.

– Jag skulle vilja gå i skolan och lära mig läsa. Jag vill bli lärare och få trygg och bra framtid, säger Zainab. •

* Eid är den långhelg som avslutar fastemånaden Ramadan.